

4 Mayıs 2015 Tarihli Konuşma

Subcomandante Insurgente Moisés

04.05.2015

İyi akşamlar yoldaşlar,

Size anlatacaklarım -okuyacaklarım değil- halklarımızın ekonomisinin dünü ve bugünü hakkında; size kapitalizmden bahsedeceğim. 30 yıl önceki, 20 yıl önceki ve son birkaç yıl içindeki durumdan bahsedeceğim. Anlatacaklarımı üç bölüme ayırdım; halkların 30 yıl önce nasıl yaşadıkları, Zapatista olmayanların nasıl yaşadıkları ve bugünün Zapatistleri olan bizlerin nasıl yaşadığımız.

Yüzyıllar önce nasıl olduğunu bilmediğimizi sanmayın; biliyoruz. Fakat 30 yaşında olduğumuz için meseleyi buradan -83 yılından başlatmak istiyoruz. Bir grup yoldaşın buraya geldiği 1983 yılından bugüne otuz küsur yıl oldu.

EZLN kurulmadan önce, kapitalist sistem için biz Chiapas'lı yerliler yoktuk. Onun için bir halk değildik; insan değildik. Onun için çöp olarak bile varlığımız yoktu. Coğrafyamızın geri kalanındaki diğer yerli kardeşlerimiz için de durumun benzer olduğunu tasavvur edebiliyoruz. Ve yerlilerin var olduğu herhangi bir coğrafyada da böyle olduğunu tahmin edebiliyoruz.

Yaşadığımız yerleri; yani dağlık bölgeleri, tepeleri koruma alanı olarak belirlemişler. Orada, Montes Azules Biyosfer dedikleri bölgede, yerlilerin yaşadığını bilmiyorlardı. Bu yüzden kimse orada doğan küçük erkekleri ve kadınları saymadı. Yani kapitalizm bizim hakkımızda hiçbir şey bilmiyordu; kimse sayım yapmadı, çünkü onlar için biz yoktuk.

Peki orada nasıl hayatta kalıyorduk? Tabii ki Toprak Ana ile... Hiçbir hükümet, hiçbir vali ya da belediye başkanı bizi dikkate almazken Toprak Ana bize hayat verdi. Unutulmuştuk. Önemli buldukları tek şey halklarımızın çevresinde çok iyi toprakların olmasıydı ve bu yüzden orada birkaç toprak sahibi ya da büyük işletme sahibi yaşıyordu.

Binlerce hektarlık iyi toprak, iyi su ve iyi nehirlerin sahibi onlardı. Bu yüzden bizi o bölgeden attılar; dağların içlerine sürgün ettiler, çünkü onlar için bu tepeler yararsızdı -onlar için bir faydası olmadığı için- bizi orada bıraktılar.

Neden binlerce ve binlerce hektar iyi toprağı kendilerine alıyorlar? Binlerce ve binlerce büyük baş hayvan sahibi olabilmek için. Nasıl oldu da bu kadar uzun süre orada kalabildiler? Çünkü beyaz bekçiler dediğimiz iyi silahlanmış adamları vardı ve bizi o topraklara sokmuyorlardı.

Eğer o dönemde unutulduysak, halkın ekonomisinden nasıl bahsedebiliriz? Bu büyük işletmelerin tek yaptığı dedelerimizi, ninelerimizi, büyük dedelerimizi ve büyük ninelerimizi sömürmektir. Bize gelince, biz yaratıcı

olmak zorundaydık; toprak ve işletme sahiplerinin önümüze çıkardığı bütün kötülöklere direnerek nasıl yaşayabileceğimizi, Toprak Ana ile nasıl hayatta kalabileceğimizi hayal etmek zorundaydık.

Hiçbirimiz otobanları bilmiyorduk, klinik ve hastane denilen şeylerin olduğunu bilmiyorduk, okul ya da derslikte eğitimden de haberimiz yoktu. Sağlık kampanyası, programı, fonu, hiçbir şeyi yoktu. Unutulmuştuk.

Bütün erkek kardeşlerim ve kız kardeşlerim, bugün örgütlü olan yoldaşlarım adına konuşuyorum. Şimdi halklarımızın içinde kapitalist ekonomiyi görüyoruz, çünkü şimdi yukarıdakiler halklarımızla ilgilenmeye başladılar. Bu ilgi, halkların kendisinden çok, yaşadığı bölgeye, yaşayageldiği bölgeye yönelik –çünkü burası aynı zamanda bir zamanlar yaşamını yitiren kardeşlerimizin, yoldaşlarımızın yaşadıkları yer.

En iyi toprakları aldıkları ve yıllarca kullandıkları yetmedi, şimdi tepelerle, dağlarla ilgilenmeye başladılar; Birçok kez söylediğimiz gibi, bu doğanın zenginliği- onlar için satılacak bir başka maldan farksız. Böylece daha önce bizi sürdükleri yerden çıkarmanın yollarını aramaya başladılar. Şimdi bizi buradan atmak istiyorlar. Burayı elimizden alıp bizi tahliye etmek istiyorlar, çünkü bu zenginliği istiyorlar.

Biz ve büyük-büyük-dedelerimiz ve ninelerimiz, orada bulunan zenginliğe iyi baktık. Ve onlar da bu yüzden orayı almak ve zenginliğini söküp çıkartmak istiyorlar. O kapitalistler, Toprak Ana'nın milyarlarca yılda yaptığını sadece birkaç yılda yok edecekler.

Bu nasıl olacak? Kapitalist sistemin yaptığı numarayı hatırlayın; kurdukları tuzak, kanunun 27. maddesini değiştirerek “ejido”ların (komünal toprakların) özelleştirilmesine izin vermektir. Çünkü Toprak Ana'yı satılabilir ve kiralanabilir yapmaya çalışıyorlar.

Hafızanızı biraz zorlamanızı istiyorum, çünkü 20 yıl kadar öncesinden -görünür olmaya karar verip ortaya çıktığımız zamandan- bahsedeceğim.

Bunu gören hükümet, değişik birçok yoldan kendini gizleyerek bu bölgeye gelmeye başladı. Kötü hükümetin ilk yolu, otoban inşaatı yapmakla taleplerimizi karşıladığını söyleyerek etrafta dolaşmaktı. Fakat otoban yapmalarının nedeni bu değil -27. maddedeki değişikliklerle ejido'ların özelleştirilmeye açılması. Böylece hükümet iki yönden avantaj sağlıyor: Bizim ayaklandığımızı gördü ve şimdi otobanlar döşeyip projeler fonlamakla taleplerimizi karşılıyormuş gibi davranıyor. Ama onlar bu projelere bir ya da iki milyon pezo aktardıklarını söylerken; bu miktar yüz, iki yüz, üç yüz projeye bölündüğünde, her birine yetersiz miktar kalıyor, o da halk-

lara gitmiyor. Elbette çeşitli seviyelerdeki hükümetlerin ceplerine gidiyor. Fakat yine de bunu başarı olarak ilan ediyorlar. Bize söyledikleri bu.

Yoldaşlarımızın ve kardeşlerimizin bu projeler hakkında nasıl konuştuklarını bir duysanız. Bu projelere “pececito” (küçük balık) diyorlar, ne demekse... (Tek başına bir peso anlamına gelen “pesesito” ile eşessli). Bu yüzden biraz para alıyorlar ve bir sürü proje yapıyorlar diyorum.

Ayrıca orada burada birkaç okul ve klinik ortaya çıktı. Bunlarda okumayı bile sökmemiş ama burs kazanan öğrenciler var. Ve diyorlar ki, kliniklerde yeni halk sağlığı sigorta kimliğini gösterirsen sana iyi bakarlar. Ama gerçekte kliniğe gittiğinde hiç doktor yok diyorlar; eğer bir doktor varsa, hiç ilaç yok diyorlar; eğer hem bir doktor, hem ilaç varsa, ilaç eski tarihli oluyor. Ama okumayı bilmediğimiz için, doktor yine de ilacı veriyor; hastalık iyileşmiyor. Amaç sadece seni ilaçla tedavi ediyormuş gibi göstermek; senin hastalığına iyi gelen ilacı alıp almadığını bile bilmiyosun.

Size anlattığım gibi, yıllar geçtikçe buna benzer yeni projeler ortaya çıkmaya başladı. Kötü hükümetin biraz para dağıtarak uygulamaya koyduğu bu projeler, hükümetin birer Zapatista olacak olanları kontrol etmesine yaradı. Sanırım buna “isyan karşıtı kampanya” ya da “düşük-yoğunluklu savaş” deniyor. Adı önemli değil, ama seni kontrol ediyor ki artık mücadele etmiyorsun. Çünkü diyor ki “Buyur al, artık taleplerini karşılıyoruz. Ve eğer Zapatistlere katılmayı aklından bile geçiriyorsan, silahlı kuvvetlerime şöyle bir bak, çok daha hazırlıklılar. Yaptığın şey, kendi kendini ölüme göndermektir.” Bunların hepsi, onları kontrol etmek için yapılan bir kampanyanın parçaları.

Böyle diyorum, çünkü “ejido”larının özelleştirilmesine izin veren halklar -evet, bazıları buna izin verdi- şimdi evsizler. Tiner ve benzeri madde bağımlılarıyla dolu şehirlere benziyorlar. Aynen böyle oldular, çünkü topraklarını sattılar; sanki çiftlik sahibiymiş gibi tapu belgelerini aldılar ve mülkiyeti alınca gidip onu sattılar. Şimdi sokakta kaldılar. Şimdi mısır ya da fasulye yetiştirecek hiçbir yerleri yok.

Bazıları ise bu projelerden birini aldı ve şimdi kapitalizmin kurallarının gerektirdiği faizi ödemek zorunda. Birkaç örnek vermek gerekirse, La Realidad bölgesinde Jataté nehrinin aktığı yerde Agua Perla adında bir halk var. Bu halk, hükümet projelerine girdi ve şimdi bir grup “caxlanes” (yerli olmayanlar) ya da “mestizos” (melezler) gelip onlara şöyle diyor: “Beyler biliyor musunuz, borcunuz şu kadar. Toprak artık sizin

değil ve problem çıkmasını istemiyorsanız ya Escarcega'ya taşının ya da Oaxaca'ya.

Partidista'ların (parti üyelerinin ya da takipçilerinin) gönderdikleri yerler buraları. Onlara "partidistas" demek zorundayım, çünkü bizimle uğraşanlar önce sadece PRI-istas (PRI takipçileri) idi, ama şimdi bütün siyasi partiler aynı şeyi yapıyor, o yüzden artık onlara "partidistas" diyoruz.

Roberto Barrios'ta Chulum Juarez adında bir başka halk da projelerden faydalandı. Aynı şey... Onlara otoban yapmayı teklif ettiler ve kabul edildi. Asfalt döşenmeye başlamıştı bile. Otobanı bitirmeleri sadece birkaç ay sürdü ve iyi bir otoban yaptılar. Artık otoban var, onlar da "domo"larını (ondulin teneke çatı ve diğer şeyler) aldı. Halkın yollarına çakıl döşendi. Otoban da bittiğinde geliyorlar ve diyorlar ki "Beyler biliyor musunuz, gitmek zorundasınız. Çünkü bu tepede uranyum var ve hükümet onu çıkaracak. Yaşamak istiyorsanız gitmek zorundasınız. İsterseniz Oaxaca'ya gidin ve kendiniz gitmezseniz, zorla götürüleceksiniz."

İşte 20 yıl önce hazırlamaya başladıkları şey buydu, şimdi de uyguluyorlar. Şimdi kapitalist sistemin kanunlarını değiştirdikleri için daha da fazla uygulanıyor. Her şey kağıt üzerinde, anlaşma yapılmış, imzalanmış. Buna karşı diyoruz ki, "İmzalanmış, onaylanmış ama halk buna direndiğinde ne olacak henüz görmedik. Ve Zapatista buna direndiğinde ne olacak, göreceğiz."

Bütün bu anlattıklarımın sonra, kendi tarihimize baktığımızda, sorduğumuz soru şudur: Kapitalizm altında, gittikçe daha fazlasını almak için, bizim üstümüzde tahakküm kurma şekillerini neden değiştirdiler? Biz ezilenler neden aynı şekilde devam ediyoruz?

Bu soruları kendimize soruyoruz çünkü partici kardeşlerimiz -onlara böyle diyoruz çünkü bize zarar vermeyen, kardeşlerimiz- dediğimiz partileri diğerlerinden ayırıyoruz. Lanet olası paramilterlere kardeşlerimiz demeyeceğiz.

Neyse, partici kardeşlerimizin durumu böyle. Halk tarafından bilinir olduğumuzda, yoldaş Vilma'nın dediği gibi, biz Zapatistler Toprak Ana'mızı iyileştirdik. Sanki anamızı bizden ayırmışlardı ve bizim onun olduğu yeri bulmamız gerekiyordu ve onu bulduğumuzda onu geri almamız gerekiyordu. Bunu söylemenin birçok yolu var ama mesele onu geri almaktır, kendi aramızda kavgaya etmek değil.

Anamızı bizden ayırdılar ve örgütlenmeye başladık. Önce örgütlenmek gerekir ve biz de bunu yaptık. Onu geri alabilmek için kadınlar ve erkekler olarak örgütlenmek zorundaydık. Bunu söylemenin başka bir yolu yok.

Her şey Toprak Ana'dan kaynaklanır. Bu yüzden onu kurtarmamız gerekiyordu ve onu nasıl işleyeceğimizi bulmak için örgütlenmeye başladık. Yıllar geçtikçe, kötü hükümet, patronlar ve toprak sahipleri bizlerin, Zapatistlerin yüzünden, bu toprakların, bu binlerce hektarın artık üretken olmadığını söylemeye başladılar. Ve biz Zapatistler bunu kabul ediyoruz: Bu topraklar toprak sahipleri için ya da kapitalizm için üretken değil. Bizim için üretken, çünkü şimdi üretilen şey, eskiden toprak sahiplerinin ürettiği binlerce büyük baş hayvan değil. Şimdi üretilen aynı bunun gibi binlerce ve binlerce mısır koçanı.

Toprak sahiplerinin bizden ayırdığı topraklarda, Toprak Ana bize önce bunun gibi ufak mısır koçanları verdi. Ve onları bizden aldılar. Bizim bu toprakları herhangi birinden ayırdığımız yalandır. Toprak Ana'ya o kadar kötü davranmışlar ki, ilk aldığımız hasatlar ufaktı. Dedelerimiz toprağı nasıl işleyeceklerini biliyorlardı ve biz de adım adım kendi yolumuzu baştan bulduk, yine Toprak Ana'yla birlikte.

Bu kurtarılmış toprakları kolektif olarak işliyoruz. "Kolektif olarak" diyoruz ama bunun nasıl yapılacağını bulmak için çok pratik yapmak gerekiyor. Örneğin başta toprağı hepimiz birden kolektif olarak işlemeye başladık. Yani, kimsenin kendi milpası (mısır tarlası) yoktu. Hepimiz tamamen birlikteydik. Sonra, çok fazla yağmur, kuraklık ya da fırtına sorunlarıyla karşılaştık ve kayıplardan çok zarar gördük. Yoldaşlar böyle yapmamamız gerektiğini söylemeye başladı. Neden kendimiz örgütlenip, kaç gün kolektif işleri, kaç gün kendi işlerimizi yapacağımız konusunda bir karara varmıyoruz?

Her şeyden önce bu fikir kadın yoldaşlardan geldi. Kolektif olarak çalıştıkları için, bir kadın yoldaş çocuğunu milpaya bir şey almaya gönderdiğinde, herkes gidiyor ve orada ne varsa toplanıyordu; çünkü milpa herkese aitti ama bir anlaşma yoktu.

Kadın yoldaşlar bunu bir sorun olarak görmeye başladılar ve işleri yapmanın çeşitli yollarını keşfettiler. Örneğin birisi kolektif milpadan mısır almak istediğinde ne yapılacağını bilmiyordu, çünkü o zaman mısırın hepsi hızlıca bitiyordu. Nasıl kullanılacağı üzerine bir anlaşma olmadığı için kolektif biçim bozuluyordu. Böylece kadın yoldaşlar bir anlaşma yaptılar—x gün hep beraber kolektif olarak çalışacağız ve x gün kendimiz için çalışacağız.

Kolektif çalışma köy seviyesinde yapılıyor, yani yerel seviyede, toplulukta; ayrıca bucak dediğimiz seviyede, 40, 50, 60 köyden oluşan bucaklarda yapılıyor ve ayrıca belediye seviyesinde, 3, 4, 5 bölgeyi kapsayan İsyandaki Otonom Zapatist Belediyeler’de kolektif çalışma yapılıyor. “Bölgenin kolektif işleri” dediğimizde ise, Realidad ya da Morelia ya da Garrucha gibi 5 bölgeden birinin tüm belediyelerinin işlerinden bahsediyoruz.

Yani bölgelerden bahsettiğimizde yüzlerce ve yüzlerce köyden bahsediyoruz ve belediye dediğimizde düzinelerce köyden bahsediyoruz. Kolektif işler böyle yapılıyor ve kolektif işler sadece Toprak Ana üzerinde yapılmıyor.

Size daha net bir örnek vereyim. Şehirden gelen bir kadın yoldaş vardı ve Zapatist yoldaşın eşine bağırduğuna ve sarhoş olduğuna şahit olduğunda çok öfkelenmişti. Yoldaşa sakin olmasını, çünkü kadın yoldaşımızın bu konuyu gündem edeceğini ve yarın ya da öbür gün bağırın yoldaşa yönelik bir yaptırım olacağını söyledik. Biz “temiz” kelimesini kullandık diye, mucizevi bir şekilde her şeyin temiz olacağını düşünmemeniz gerekir ya da “siyah” dediğimizde her şeyin siyah olacağını. Hayır, bu, durumu idealize etmek olur. Ama evet, kadın yoldaş bunu bildirecek ve ardından bir yaptırım söz konusu olacak.

Mesele örgütlü olmaktır. Çünkü önceden, kadınlara kötü davranıldığına, hiçbir yetkili, meclis üyesi ya da vali, kadınların sorunlarını çözümüyordu. Ve dahası, yetkililer, meclistekiler ve vali daha da kötüydü; sorunu çözmeleri mümkün müydü?

Kolektif çalışmaya geri dönelim. Biraz önce bahsettiğim şeyin satışı gibi başka tip kolektif işlerimiz de var. Ve bunu sevdiğimiz için yapmıyoruz, çünkü biz Zapatistlere göre, kapitalizmi durdurmak için onu yok etmek zorundayız. Ve onu yok etmenin yollarından biri üretim araçlarını kendi elimize almak ve onları kendimiz yönetmek. O zaman, bir şeyler satarsak — mesela toprak gibi, ama oradaki şey de ne? İçinde çiçeklerin olduğu? Kapitalizm tarafından üretildi, değil mi? Ya taktığın gözlükler? Onlar ne olacak? Üstündeki her şey?

Ama evet, bunu kapitalizme bir çizik atmanın bir yolu olarak düşünüyoruz. Evet, onun karını biraz düşürecekimiz doğrudur. Yalan değil, anlıyoruz. Ama biz bir şey yapıyorsak, her birimiz arasındaki iletişim yoluyla bir karara vardığımız için yaparız ve söylemek başka, yapmak başkadır. Mesela, Chedrahui (süpermarket zinciri) buraya geldiğinde (San Cristóbal de las Casas), burada birçok STK’nın “izin vermeyeceğiz” de-

diğini hatırlıyorum. “Buradan satın almayacağız” dediler. Verdikleri sözü iki hafta bile tutamadılar. O yüzden, söylemek başka, yapmak başkadır.

Şimdi sizlerle, Toprak Ana’yla ilgili işlerin yanı sıra çeşitli kolektif işleri yaparken keşfetmeye başladığımız bazı şeyleri tartışmak istiyorum. Direnişimizle ilgili bazı şeyleri görmeye, bir şeyler keşfetmeye başladık.

Bu direnişe toplumlarımızdaki yoldaşlarımızla başladık ve direnme fikrinin nasıl doğduğunu size anlatmak istiyorum. Kötü hükümet, ona karşı ayaklandığımız günlerde, bize karşı casusluk yapmaları için insanları kullanmaya ya da onlardan faydalanmaya başladı. Zapatistlerin ne yaptıklarını ve nasıl hareket ettiklerini dinleyen bu insanlara “kulaklar” diydük. Yoldaşlar, öğretmenlerin böyle kulak olarak çalıştığını fark ettiler ve onları kovdular.

Böylece yeni bir sorunumuz oldu — artık öğretmenimiz yoktu. O zaman yenilik yapmalı, hayal etmeli ve yaratmalıydık. Sonra, daha önce anlattığım gibi, hükümet herkese birçok proje dağıtacağını söylemeye başladı. Sanki diğerleri bize imrenmeye başlamıştı, çünkü hükümetin bu projeleri, Zapatist olmasınlar diye dağıttığını açıkça görüyorduk. Böylece bizim yüzümüzden bu şeyleri veriyorlardı. “İyi madem” dedik.

Ve o zaman yoldaşlar “Hayır” dediler, isyancı ve militanlar ’94 te öldükleri için. “Eğer silahlanıp oraya gittiysek ve yoldaşlarımız orada öldüyse, kötü hükümetin verdiği artıkları, sadakaları, kırıntıları neden kabul edelim? Henüz Zapatist olmayanları, Zapatist olmasınlar diye satın aldığı gibi, bizi de satın almak istiyor.”

Böylece kötü hükümetten bir şey kabul etmemenin savaşçı olmakla aynı şey olduğu fikri büyüyüp çoğalmaya başladı. Sonra, bunun sadece bir şey kabul etmemekten daha fazla olması gerektiğini keşfetmeye başladık. Size bunu anlatıyorum çünkü biz ne zaman Toprak Ana’yı işlemeliyiz demeye başladık, hükümet o zaman particilere projeler dağıtmaya başladı. Biz böyle konuşmaya başlayınca yoldaşlar, “Evet tabii ki, çünkü bizim büyük dedelerimiz ve büyük ninelerimiz hayattayken, fasulyeyi, pirinci, yağı ve sütü sadaka olarak mı alıyorlardı?” Hayır, tam tersine, emeklerinin hepsi doğrudan patrona gidiyordu. Hükümet size neden bir kilo minsa (mısır unu), maseca (mısır unu), fasulye, vs. versin? Ve bunlar genetiği değiştirilmiş ve kimyasal olmakla kalmıyor, gerçek süt bile değil.

İşte o zaman Toprak Ana’yı işlememiz gerektiğine karar verdik. Ve direnişi gerçekten güçlendirmeye başladık. Bunu hemen anlayan yoldaşların şimdi fasulyesi, mısırı, kahvesi, hindileri ve diğer hayvanları var. Partici olanlar oluklu teneke çatı, çimento ve diğer ucuz inşaat malzemesi alıyor-

lar. Onlar toprağı işlemediğı için ve yoldaşların kaynakları olduğı için, yoldaşların bir ihtiyacı olduğı zaman ve particilerden el arabası ya da oluklu çatı almak istedikleri zaman, particiler anında satıyor. Yoldaşlar toprağı işlediğı için bunları alacak kaynakları var.

Yoldaşlar neler olduğunun farkına vardı, biz ne yapacağımızı bulduk. Çünkü biz yerliler çok pratik insanlarız. İşe yarayan bir şey gördük mü, “işte şimdi onları hakladık” deriz ve hepimiz onu yapmaya başlarız ve işe yaradığı için devam ederiz. Bu yüzden yoldaşlar toprağı daha da fazla işlediler.

Hükümet tam bu zamanlarda birçok proje dağıtacağını söylemeye başladı. Herkese “şu kırmızı oluklu çatılara bakın” diyorlardı, çünkü verdikleri çatılar hep kırmızıydı. Ama yoldaşlar da evlerine bu çatıları döşemişlerdi. Hükümet “Bakın, bunlar bizim projelerimizden geliyor” derken yalan söylüyordu; çünkü o çatıları yoldaşlar satın almışlardı. Sonra hükümet ne olduğunu anladı ve insanları kontrol etmeye çalıştılar. Evlerini hükümetin verdiği malzemeyle yaptıklarını göstermeye zorladılar. Particiler de aynı kontrolleri yapmaya başladılar çünkü onların da ev projeleri vardı ve aksi halde malzemeler Zapatist’lerin eline geçiyor diyorlardı.

Bizler, Zapatist toplumlarda yaşayanlar, partici kardeşlerimizin şartlarını görüyoruz ve dürüstçe, yoldaşlar, nasıl yaşadıklarını görmek insanı üzüyor. Acı bir üzüntü duyuyoruz çünkü tanıdığımız gençlerin çoğu artık orada değiller. Amerikan rüyasının peşinde, yeşil paraları, dolarları bulmak için gitmişler. Çoğu hiç dönmemiş ve dönenlerin eski benliklerinden bir şey kalmamış ve kötü yoldalar, madde bağımlısı olmuşlar, esrar içiyorlar. Ve esrar içmeyenler de farklı bir kültürle dönmüşler. Artık pozol (Meksika kırsalında öğle yemeğı olarak tüketilen, sulandırılmış darıdan yapılan bir içecek) içmek istemiyorlar ve daha kötüsü, ne olduğunu bile bilmiyorlar.

Çocukları anne ya da babalarının evine döndüğünde anne ve babalarının durumu iyi değil çünkü hükümet onları elleri kolları bağılı oturmaya alıştırmış. Beyinleri, Oportunidades (hükümet programı) yardımlarını ne zaman alacaklarına programlanmış. Şimdilerde Prospera diyorlar sanırım. Yani partici kardeşler işe yaramaz hale gelmiş çünkü artık toprağı işlemiyorlar. Sanırım onları tanımlayan terim “itaatkar”.

Kölelik döneminde, en azından patronun seni köleleştirdiğini biliyordun. Ama artık hayır, çünkü şimdi seni alıştırdı, çipini yani beynini programladı. O yüzden neler olduğunu anlamıyorsun ve bunun arkasındaki

yüzleri, seni kandıracak olan Peña Nieto ya da Velasco ya da bir başkası görmüyorsun.

Bunu neden yapıyorlar? Çünkü bunlar, istediklerini almak için kullandıkları öbür yüzleri ve istedikleri Toprak Ana, çünkü onun bütün zenginliklerini söküp almak istiyorlar. Toprak Ana'yı almalarının tek yolu zorla almak değil. Ordunun ve polisin öldürmek zorunda olduğu durumu istemiyorlar, ama gün gelecek, yaptıklarına izin vermeyecek olan halkla çatışacaklar. Şimdilik, bütün o projeler halkı onlara alıştırmak için, toprağı işlememeye alışmaları için. Halk bu şekilde alışıyor ve tapuya başvuranlar için durum daha kötü çünkü onu satabilirler.

Sonuçta toprakları ellerinden alınabilir ve partici kardeşlerimize olan budur. Kapitalizmin elde etmeye çalıştığı şey budur—Toprak Ana'da olanlar.

Partici toplumlarda bunu söylediğimizde durum gerçekten üzücü, size örnek vereyim. Umarım o kardeşlerimiz de şimdi buradadır ve söylediklerimizi teyit edebilirler. La Realidad yakınlarında bir toplum var, Nuevo Momón köyüne doğru, sanırım adı Miguel Hidalgo. Birkaç ay öncesine kadar, oradaki kardeşlerimiz, öğretmen yoldaşımız Galeano'yu katleden CIOAC-H içindeydi. Öğretmen yoldaş Galeano'ya olanlardan haftalar sonra, o kardeşlere bir şey oldu. Artık CIOAC olmak istemiyorlardı ve ayrıldılar, farklı parti politikaları, farklı siyasi ideolojiler ve projeleri yüzünden. “Kenara çekilmek, sonunda birbirimizi öldürmekten iyidir” diye karar verdiler. Toplumlari, onları şiddetle kovduğunda sığınmak için 94'te (Zapatistlerin) geri aldığı topraklara geldiler.

Orada saygı görmüyorlar. Bunun sorumlusu bir ölçüde o toplumsal örgütlerin liderleri çünkü kendilerini savunmuyorlar, satıyorlar ve bir ölçüde de o örgütün kendilerini örgütlenmeyen erkek ve kadınları.

Bahsettiğimiz felaket durum bu. Hükümet, o partici toplumlari bu duruma alıştırmış ama size bir, bir buçuk ay önce olan bir şeyi anlatayım. Biliyorsunuz, hükümet, sosyal yardımlarda kesinti yapmak zorunda kalacağını açıkladı ve o toplumlarda öğrenciler okuma yazma bilmediği halde burs alıyorlar. Her öğrenci 1000 ya da 1200 pezo alıyordu ve örneğin okula giden dört çocuğı olan bir aile 5000 pezo alıyordu. Anne babalar buna alıştılar.

Artık bu aile, dört çocuk için toplam 800 pezo alıyor. Şimdi bu aile “Şimdi bizi oyuna getirdiler” diyor. Evet kardeşlerim, sizi oyuna getirdiler. Size ne diyebiliriz?

Anarşist Kütüphane

Subcomandante Insurgente Moisés

4 Mayıs 2015 Tarihli Konuşma

04.05.2015

Anarşist Ekonomi Tartışmaları - 22, 23, Meydan Gazetesi

Çeviri: Özgür Oktay

Çevirenin Notu: *Zapatista Hareketi, 80'li yıllardan bu yana, Orta Amerika'da sürdürdüğü anti-kapitalist mücadelesi ve sahip olduğu öz-örgütlü karakteriyle, en önemli güncel deneyimlerden biridir. EZLN, Ocak 1994'te Chiapas'ı özgürleştirdikten sonra dünya çapında görünür olmuş; uzun yıllar boyu, yoğun devlet şiddetine ve katliamlara karşı sürdürdüğü direnişle küresel bir dayanışma ağının oluşmasına zemin sağlamıştır. Zapatista Hareketi, 2015 yılının Mayıs ayında Chiapas'ta düzenlediği seminerde, kadın mücadelesinden ekonomik örgütlenmeye kadar birçok konuda deneyim aktarımı gerçekleştirdi. Şimdiye kadar, hareketin dışından birçok yazar ya da akademisyen Zapatista deneyimini yazmış olsa da, hareketin içerisindeki aktarılan bu deneyim, bizler için oldukça önemli.*

tr.anarchistlibraries.net